

Berettiget tillid

Velfungerende finansielle markeder

Strategi 2020

FINANSTILSYNET

Indhold

FORORD	3
RAMMERNE FOR EN NY STRATEGI	5
STRATEGI 2020	8
STRATEGISKE INDSATSOMRÅDER	10
1 TILSYN I GODE TIDER	12
2 TILSYN MED DET SYSTEMISKE PERSPEKTIV	14
3 VELFUNDERENDE FINANSIELLE MARKEDER	16
4 TEKNOLOGI, CYBERRISIKO OG NYE FORRETNINGSMODELLER	18
5 HENSynet TIL FORBRUGERE OG INVEStORER	20
6 TIDLIG INTERESSEVARETAGELSE I INTERNATIONALE FORA	22
7 FOREBYGGELSE AF HVIDVASK OG TERRORFINANSIERING	24
INTERNE INDSATSOMRÅDER	26
MÅLEINDIKATORER FOR FINANSIEL STABILITET OG TILLID	28
EKSTERNE KILDER OG REVIEWS	29

Forord

I 2008 blev Danmark sammen med resten af verden ramt af den internationale finansielle krise. I de efterfølgende år var opgaven klar for både lovgivere og tilsynsmyndigheder. Der skulle ryddes op efter krisen, og der skulle indføres ny regulering og nye tilsynsværktøjer, så gentagelser af begivenhederne under krisen kunne undgås.

I dag har verden ændret sig. Samfundsøkonomien ser ud til langsomt at bedre sig, og den finansielle sektor er stærkere end før krisen. Men samtidig kommer der nye udfordringer, som den finansielle sektor og Finanstilsynet skal håndtere. Derfor er der også behov for at justere vores strategiske grundlag og den måde, vi arbejder på. Finanstilsynet har en stor opgave i at fastholde en bred samfundsmæssig opbakning til vores mandat. Det vil vi gøre ved også at bruge vores stærkt fagligt funderede organisation til at fremme brede diskussioner om væsentlige temaer inden for regulering og tilsyn i forhold til den finansielle sektor.

Med den nye strategi, som vi præsenterer her, har vi udpeget syv indsatsområder, som vil præge Finanstilsynets arbejde frem mod 2020. Vi finder, at en styrket indsats netop på disse områder er central for, at Finanstilsynet bedst muligt kan bidrage til sit grundlæggende formål: At medvirke til, at borgere og virksomheder med berettiget tillid kan træffe finansielle valg i bevidstheden om, at det finansielle tilsyn varetager deres interesser.

MADS BRYDE ANDERSEN
BESTYRELSESFORMAND

JESPER BERG
DIREKTØR

Rammerne for en ny strategi

Finanstilsynets strategi frem mod 2020 tager udgangspunkt i en række forskellige politiske, økonomiske og teknologiske trends, der på hver deres måde stiller det finansielle tilsyn over for nye udfordringer

Den finansielle krise viste, at det internationale finansielle system er sårbart, forbundet og komplekst. Krisen udsprang af dårlige lån på det amerikanske boligmarked. Selv om omfanget af de dårlige lån i global sammenhæng var forholdsvis begrænset, bredte krisen sig og blev til en global finansiell krise. Ingen havde set mekanismen bag forløbet i sin helhed, før det fandt sted, og selv i dag er der forskellige udlægninger af, hvad der skete. Vores forståelse af det finansielle system er stadig ufuldstændig, og selvom vores forståelse udvikler sig, så udvikler det finansielle system sig også. Den finansielle regulering har til formål at mindske risiciene, men er samtidig med til at skabe forandringer.

Digitalisering

Finansiell virksomhed bliver mere og mere digitaliseret. Manuelle processer lægges om til elektroniske. Systemer bliver integrerede. Data akkumuleres og udnyttes. Den øgede digitalisering øger sårbarheden over for IT-kriminalitet og cyber-anslag mod det finansielle system.

Samtidig har digitaliseringen skabt mulighed for fremkomsten af nye forretningsmodeller. Der bliver investeret store summer i opstartsvirksomheder, der udvikler nye forretningsmodeller på det finansielle område. De eksisterende finansielle forretningsmodeller har indtil videre været relativt robuste over for nye forretningsmodeller. Forandringerne i andre industrier understreger, at det ikke nødvendigvis fortsat vil være sådan.

Dansk økonomi er ligesom økonomien i det meste af Europa fortsat præget af efterdønningerne af finanskrisen. Bruttonationalproduktet er stadig under niveauet i 2007. Det lave renteniveau afspejler en meget usædvanlig økonomisk situation, men den mest udbredte forventning er, at økonomien på mellem- langt sigt normaliserer sig, og at renten følger med. Historisk set er det i økonomiske opgangstider, at grunden til problemerne i den næste krise bliver lagt.

Lave renter

Der er imidlertid stadig betydelig usikkerhed om den fremtidige økonomiske

udvikling. De finansielle markeder forventer således, at der vil være lave renter mange år endnu. Det skaber udfordringer for den finansielle sektor. Pengeinstitutterne bliver presset på deres netto-renteindtægter, og forsikringsselskaber, pensionskasser og formueforvaltere skal tage større risici for at opnå positive afkast. Processen mod en normalisering af renteniveauet har sine egne risici, idet prisfastsættelsen af finansielle aktiver er meget afhængig af renteniveauet.

Den finansielle regulering besluttes i stigende grad internationalt. Kombinationen af finanskrisen og ønsket om at skabe et indre marked i EU har været medvirkende til en række lovgivningsinitiativer i EU. De største initiativer omfatter CRR/CRD IV, der regulerer kreditinstitutter, Solvens II, der regulerer forsikring og pension, og MiFID II, der regulerer værdipapirmarkederne. De aftaler, der indgås i regi af Basel-komiteen, har stor betydning for penge- og realkreditinstitutterne. Basel-komiteens medlemmer er begrænset til et fåtal af lande, og Danmark er ikke med.

Historisk set er det i økonomiske opgangstider, at grunden til problemerne i den næste krise bliver lagt.

UNGE MEDARBEJDERE

Finanstilsynet har historisk været i stand til at tiltrække gode unge medarbejdere fra universiteterne, men medianancienniteten er lav. I 2015 var medarbejderomsætningen på 20 pct. Tidligere, før finanskrisen, var den på næsten 30 pct. Finanstilsynet betragtes som et godt uddannelsessted af både medarbejdere og den finansielle sektor. Fastholdelse af erfarne undersøgere, specialister og chefer er afgørende for dette.

Flere forordninger

EU benytter i stigende grad forordninger, der har direkte retsvirkning i medlemslandene, i stedet for direktiver, der skal omsættes til national lovgivning. Med etableringen i 2010 af de europæiske tilsynsmyndigheder EBA, EIOPA og ESMA er der også påbegyndt en harmonisering af den sekundære lovgivning og tilsynspraksis. Tilbage som nationale anliggender står forbrugerlovgivningen, speciallovgivning, som for eksempel den danske realkreditlovgivning, og tiltag relateret til makroprudentiel politik.

Både i Danmark og internationalt er der en bred opfattelse af, at den finansielle regulering efter krisen nu har fundet et passende niveau. I kølvandet på den store mængde ny regulering er der imidlertid også opstået et forståeligt ønske om enklere regler. Et af hovedformålene med de senere års finansielle regulering har været at mindske risikoen for, at det offentlige – det vil sige skatteyderne – skal dække tab ved fremtidige finansielle kriser. For kreditinstitutter er der indført krav om, at de skal have nedskrivningsegneede passiver, som i tillæg til den i forvejen forogede kapital

kan tage tab, hvis institutter kommer i problemer. For livsforsikringsselskaber og pensionskasser er der sket et skift fra produkter med rentegaranti til markedsrenteprodukter. Begge fænomener er udtryk for, at risikoen flytter fra det kollektive niveau til den enkelte kreditor eller pensionsopsparer. For kreditinstitutter betyder det, at kreditorerne har fået større tilskyndelse til at lægge det nødvendige pres på institutternes ledelser for at styre risiciene. Hvis denne mekanisme skal blive en succes, er det afgørende, at der ikke bliver skabt tvivl om de nye spilleregler.

Realkredit og pension

Det danske finansielle system adskiller sig på væsentlige punkter fra resten af Europa og USA. Danmark udmærker sig ved realkreditens betydning samt livsforsikrings- og pensionssystemets udformning, hvor midlerne til fremtidens pensioner indbetales løbende. De to ting hænger sammen, fordi livsforsikrings- og pensionskasserne i høj grad bidrager til kreditformidlingen gennem køb af realkreditobligationer. I USA sker en meget stor del af kreditformidlingen over kapitalmarkedet i form af virksomhedsobligationer. De mange små og

mellemstore virksomheder i Danmark har i praksis ikke den samme adgang til kapitalmarkedet. I Kontinentaleuropa sker det meste af kreditformidlingen gennem pengeinstitutterne, da pensionssektoren ikke er ligeså udviklet som i Danmark. Da de amerikanske og kontinentaleuropæiske finansielle systemer dominerer, og ny regulering i stort omfang designes internationalt, er der risiko for, at den ikke passer til det danske system.

Danmark udmærker sig ved realkreditens betydning samt livsforsikrings- og pensionssystemets udformning, hvor midlerne til fremtidens pensioner indbetales løbende.

FINANSTILSYNET

FINANSTILSYNET KORT FORTALT

Finanstilsynets opgave er at medvirke til finansiell stabilitet og tillid til den finansielle sektor hos borgere og virksomheder i ind- og udland. Opgaven løses ved at Finanstilsynet

- fører tilsyn med de finansielle virksomheder og markeder, dels ved inspektioner og dels på grundlag af de løbende indberetninger fra virksomhederne
- udarbejder regler på det finansielle område
- belyser udviklingen i den finansielle sektor i Danmark gennem statistik og løbende information.

Den finansielle sektor i Danmark omfatter knap 350 virksomheder, der tilsammen beskæftiger ca. 60.000 medarbejdere.

Finanstilsynet fører derudover tilsyn med de regulerede markeder samt et begrænset tilsyn med en række andre virksomheder, herunder forsikringsmæglere, investeringsrådgivere, pantebrevsselskaber, e-pengeinstitutter, betalingstjenesteinstitutter og begrænsede netværk.

Finanstilsynet har ca. 320 medarbejdere og er en styrelse under Erhvervs- og Vækstministeriet. Tilsynet finansieres af gebyrer fra de finansielle virksomheder.

Strategi 2020

Finanstilsynets vision er at skabe berettiget tillid til det finansielle system

Tilsynet med og reguleringen af de finansielle virksomheder tager udgangspunkt i to forhold. For det første, at almindelige forbrugere og mindre virksomheder ofte ikke selv fuldt forstår de finansielle produkter. For det andet, at det har store konsekvenser for samfundsøkonomien, når den finansielle sektor er i problemer.

Forbrugerne ved langt mindre om de finansielle produkter, end udbyderne gør. Et almindeligt indlån er for eksempel et krav på en bank, hvis soliditet de færreste er i stand til at gennemskue. Det samme gælder for de fleste forsikringsprodukter og værdipapirer. Bevidstheden om et effektivt tilsyn bidrager derfor til, at forbrugerne med rette kan have tillid til de finansielle markeder.

Problemer spredt sig

Finanskrisen viste, at problemer i en enkelt finansiell virksomhed kan sprede sig til andre og føre til et generelt tab af tillid og til finansiell ustabilitet. Samfundsøkonomien blev ramt af den finansielle sektors manglende evne til at understøtte økonomisk udvikling. Et effektivt tilsyn mindsker både sandsynligheden for finansiell ustabilitet og konsekvenserne heraf.

Det er vigtigt for alle, at vi har sunde og velfungerende finansielle markeder, der leverer gode produkter til kunderne. Det er også i den finansielle sektors interesse, at der er tillid til de finansielle udbydere. Tillid øger borgernes og virksomhedernes forbrug af finansielle serviceydelser, mangel på tillid gør det modsatte.

Understøtter tillid

Finanstilsynets opgave er at bidrage til, at forbrugerne og virksomhederne med rette kan have denne tillid. Det er vores mission at udforme et regelgrundlag og at føre et tilsyn, der understøtter tilliden til det finansielle system. Der skal være tillid til, at de finansielle virksomheder overholder de gældende regler, har en sund forretningsførelse og lever op til kravene til god skik. Vores redskaber er den finansielle lovgivning og vores tilsyn med virksomheder og produkter.

Vores vision er, at der skal være berettiget tillid til det finansielle system og dets produkter. Det bidrager til et udviklet finansielt system, der understøtter opsparing, finansiering og risikodeling. På den måde bidrager vi til samfundets velstand og den fortsatte udvikling af Danmark. Det er vores ultimative eksistensberettigelse.

FINANSTILSYNETS OPGAVER

Finanstilsynet påser de finansielle virksomheders overholdelse af blandt andet lov om finansiel virksomhed og en række EU-forordninger. Finanstilsynet skal tilrettelægge tilsynsvirksomheden med henblik på at fremme den finansielle stabilitet og tilliden til de finansielle virksomheder og markeder.

Kilde: Lov om finansiel virksomhed

EN VELFUNDERENDE FINANSIEL SEKTOR

Den finansielle sektor yder et vigtigt bidrag til vores velfærd. Realkreditlån gør, at unge familier tidligt i deres liv kan købe hus. Pensionsordninger bidrager til tryggere økonomiske forhold i alderdommen. Investeringsforeninger kan forbedre forholdet mellem risiko og afkast gennem porteføljespredning. Skadesforsikring kan minimere økonomisk utryghed ved ulykker og uheld. Virksomheder kan finansiere deres investeringer gennem bankerne eller værdipapirmarkederne og dermed skabe grundlag for økonomisk vækst. Selv omdiskuterede produkter som optioner og andre afledte produkter kan bruges nyttigt til at afdække risiko.

Strategiske indsatsområder

1

Tilsyn
i gode tider

2

Tilsyn med
det systemiske
perspektiv

3

Velfungerende
finansielle
markeder

4

Teknologi,
cyberrisiko og
nye forretnings-
modeller

6

Tidlig interesse-
varetagelse
i internationale
fora

5

Hensynet
til forbrugere
og investorer

7

Forebyggelse
af hvidvask og
terrorfinansiering

Tilsyn i gode tider

I økonomiske opgangstider bliver optimismen større, og opmærksomheden på risiko bliver svagere. Finanstilsynet skal medvirke til, at det finansielle system forbliver stabilt, når gode tider afløses af modgang

I økonomiske opgangstider viser historien, at optimismen bliver større, og at bevidstheden om risiko bliver svagere. I de finansielle virksomheder medfører det, at der bliver taget risici, der dels er undervurderede, dels er for store i forhold til den enkelte virksomhed. De finansielle forbrugere påtager sig på samme måde øgede risici, for eksempel ved at købe investeringsprodukter, der er bedst, når der er medvind i samfundsøkonomien. Tiltroen til markedets ufejlbarlighed og selvregulerende evne stiger.

For pengeinstitutter har det historisk været sådan, at "dårlige lån gives i gode tider". Inden for skadesforsikring kendes der til tegningscykler, hvor konkurrencen stiger efter perioder med høj indtjening. Det fører til, at forsikringsrisici bliver prisfastsat for lavt, og at selskabernes indtjening efterfølgende ikke kan dække erstatningsudbetalingerne.

På kapitalmarkedet bliver der solgt produkter, der ikke er tilstrækkelig robuste i modgangstider, eller som ikke er afpasset kundens behov. Det kan medføre tab for kunderne, men også for de finansielle udbydere, for eksempel ved betaling af erstatning som følge af tabte retssager eller ved nedskrivninger og tab på nødlidende kunder.

Nye metoder

Tilsyn i gode tider kræver nye metoder og indsatser. En af målsætningerne er at sikre enkelhed for virksomhederne uden at give køb på de tilsynsmæssige mål. Der skal større tilsynsfokus på institutternes styring. Det gælder styringen af de enkelte linjer i forretningen, bestyrelsens kompetencer, virksomhedens kultur og det strategiske sigte. Dette fordrer en mere temabaseret og forandringsparat inspektionsvirksomhed, der kan identificere best practice på forskellige områder i de finansielle virksomheder.

Finanstilsynets analytiske fundament skal derfor styrkes for at bidrage til at synliggøre institutternes risici i sammenligninger og analyser. På den måde kan Finanstilsynet hjælpe markedet til at blive en medspiller, der lægger pres på de finansielle virksomheder for at være forsigtige i de gode tider frem for at overreagere, når det går den anden vej. I gode tider er risici ikke lige så klare og åbenlyse som i modgangstider. Derfor vil der være behov for at indsamle nye data på ad hoc basis.

Fastholde ansvar

Det er vigtigt at fastholde ejernes og ledelsens ansvar, selv om Finanstilsynet stiller spørgsmål til konkrete valg i de enkelte virksomheder. Væsentlighed er et nøgleord for tilsynsindsatsen. Finanstilsynet skal kun gribe ind, når det er nødvendigt. Finanstilsynets indsats kan ofte med fordel fokusere på de overordnede og strategiske spørgsmål i virksomhederne, men er samtidig nødt til at være meget fokuseret og konkret, når det drejer sig om tilsynsreaktioner.

Et vellykket tilsyn mindsker risikoen for, at virksomheder kommer i problemer, men fjerner den ikke. Det er vigtigt, at livstruende problemer bliver identificeret og håndteret hurtigst muligt. Hvis der kan findes en løsning på et tidspunkt, hvor de værdifulde dele af virksomheden kan videreføres, er det med til at bevare værdier og begrænse tab. Historisk har fusioner ofte sikret private løsninger på udfordringer.

Finanstilsynet kan hjælpe markedet med at lægge pres på de finansielle virksomheder for at være forsigtige i de gode tider.

ØGET BRUG AF DATA – ET EKSEMPEL

Velbelyste og velanalyserede forhold øger træfsikkerheden og gennemslagskraften i tilsynsvirksomheden. Indberetninger af kreditinstitutternes forskellige vurderinger af bæredygtige jordpriser under prisboblen på landbrugsjord er et eksempel på, hvordan Finanstilsynet fremover vil kunne anvende en øget indsamling af data. Det er for det første en vigtig information for de institutter, der er mest aggressive, at de får en anden vurdering af situationen, som de kan bruge i deres risikostyring og kapitalplanlægning. For det andet kan Finanstilsynet bruge informationen til planlægning af tilsynsaktivitet, eksempelvis ved at undersøge, om institutterne er mere grundige og forsigtige på andre elementer i kreditbeslutningen.

TILSYNS- DIAMANTER

De såkaldte tilsynsdiamanter for penge- og realkreditinstitutter er eksempler på, hvordan man kan arbejde med tilsyn i gode tider. De to tilsynsdiamanter definerer på forskellige dimensioner grænseværdierne for, hvad der som udgangspunkt anses som virksomhed med forhøjet risiko. Dette er også fremhævet af Finanstilsynets egne medarbejdere i forbindelse med arbejdet med strategien frem mod 2020.

STRATEGISK MÅLBILLEDE

Det finansielle system skal være mere robust og mindre konjunktur-medløbende. Det skal blandt andet realiseres ved, at de finansielle virksomheders risikotagning i en kommende højkonjunktur er mere balanceret, og deres økonomiske polstring ved indgangen til det næste økonomiske tilbageslag er bedre.

Tilsyn med det systemiske perspektiv

Krisen viste, at det finansielle system både i Danmark og globalt er sårbart, forbundet og komplekst. Den enkelte risiko kan ikke ses isoleret, men skal ses i sammenhæng med, hvordan markedet og markedsaktørerne agerer

Det traditionelle mikroprudentielle tilsyn har fokus på de enkelte virksomheder og deres sundhedstilstand. Robuste og sunde virksomheder er også hjørnestenen i sikkerheden af det samlede system. Det har særlig betydning, at de systemisk vigtige institutter (SIFI'er) og realkreditsystemet er robuste, fordi problemer her vil medføre problemer for den øvrige finansielle sektor og for samfundet som helhed.

De finansielle virksomheder er direkte og indirekte forbundet. Derfor kan risici, som synes mulige at håndtere for de enkelte virksomheder, pludselig ramme hårdere end forudset og presse systemet. Det kan for eksempel være, fordi et aktiv bliver midlertidigt illikvidt og falder i værdi som følge af, at mange vil sælge det samtidigt. Sådanne brandudsalgseffekter presser også virksomheder, der ellers var sunde, men som har de pågældende aktiver på balancen.

Detaljerede regulering kan ensrette virksomhedernes risikoprofiler og bidrage til flokadfærd. Inden for forsikring og pension medfører Solvens II-reglerne for eksempel, at forpligtelserne opgøres efter samme metodik i hele EU. Det er grundlæggende sundt og et udtryk for lige konkurrencevilkår, men kan også bidrage til, at virksomhederne kan komme i økonomiske vanskeligheder samtidigt og have incitament til at gøre de samme tiltag for at komme ud af problemerne igen. Populært sagt kan der blive kø ved udgangen. På tilsvarende måde har kravene til sammensætning af pengeinstitutters likviditetsbuffer uden tvivl øget kvaliteten og diversifikationen i det enkelte institut, men de har også gjort likviditetsbufferne mere ens på tværs af institutterne.

Privatisering

Der sker i disse år samtidig en "privatisering" af forskellige risici, der i forskelligt omfang har været båret af det offentlige. Med EU's krisehåndteringsdirektiv er det slået fast, at det er kreditorerne – ikke skatteyderne – der skal bære tabene ved

kriser i pengeinstitutter. I pensionssystemet fylder garanti-produkter mindre og markedsrenteprodukter mere. Den enkelte pensionsopsparer bærer dermed selv investeringsrisikoen direkte. Der skal derfor sikres en styring af pensions-selskabernes risikotagning, som rentegarantierne tidligere gav.

Makroprudentiel politik og fokus på det finansielle systems stabilitet er erfaringsmæssigt svært, men bliver fortsat mere afgørende for både de finansielle virksomheder og samfundet. Det kræver en anderledes tilgang og fokus i tilsynsvirksomheden. Denne ændring er allerede begyndt med SIFI-tilsynet og arbejdet i Det Systemiske Risikoråd.

Finanstilsynet skal i sin tilsynsvirksomhed inddrage, hvordan den enkelte virksomheds individuelle risikotagning påvirker systemet, og hvordan systemet og ændringer i systemet påvirker den enkelte virksomhed. Vi skal være særligt forsigtige, når forholdene kan påvirke hele systemet. I den forbindelse kan markedets konjunkturmedløbende egenskab forsøges modvirket tilsynsmæssigt. Vi skal også have fokus på, når risici flytter sig, for eksempel når udlån flyttes fra banker til pensionssektoren.

Analysér

Finanstilsynet har gennem de senere år udviklet og udvidet sin analysekapacitet, særligt inden for stresstests. Tilsynet med det systemiske perspektiv øger imidlertid databehovet og analysekapaciteten markant, idet de nødvendige analyser er komplicerede og datakrævende. Nogle af de nye finansielle aktører (for eksempel peer-to-peer lending) er kun i begrænset omfang underlagt finansielt tilsyn. Dataindsamling og analyse skal sikre, at Finanstilsynet på trods af dette alligevel har en fornemmelse for og kan gøre opmærksom på det, hvis disse aktørers virksomhed udvikler sig til at udgøre en systemisk risiko.

SIFI-TILSYNET

Finanstilsynets tilsyn med de systemisk vigtige penge- og realkreditinstitutter styrkes, når de er blevet udpeget som SIFI'er. Hovedoverskrifterne er her tættere løbende overvågning og øget fokus på benchmarking, ledelse og styring.

DET SYSTEMISKE RISIKORÅD

Det Systemiske Risikoråd er et rådgivende organ, som skal forebygge eller reducere systemiske finansielle risici, der kan sætte hele eller dele af den økonomiske udvikling under pres, som det er set under den seneste finansielle krise. Rådet overvåger det finansielle system, henstiller om politiktiltag og evaluerer politiktiltag.

STRATEGISK MÅLBILLEDE

Finanstilsynet skal i såvel planlægningen som i de konkrete tilsynsreaktioner inddrage betydningen for ikke bare den enkelte virksomhed, men også for det samlede finansielle system.

Der skal være et analytisk set-up omkring det makroprudentielle tilsyn, der gør, at Finanstilsynet kan og tør gribe ind, når det bliver nødvendigt. Sandsynligheden for og konsekvenserne af en systemisk krise skal mindskes.

Velfungerende finansielle markeder

Velfungerende finansielle markeder bidrager til et bredt udbud af finansieringskilder til gavn for virksomheder og borgere. Finanstilsynet fokuserer i sit arbejde på risici og hensynet til investorerne

NY EU-REGULERING AF KAPITALMARKEDERNE

Den nye regulering er sammensat af fire EU-retsakter:

- Forordning om markedsmissbrug (MAR)
- Direktiv om markeder for finansielle instrumenter (MiFID II)
- Forordning om markeder for finansielle instrumenter (MiFIR)
- Forordning om værdipapircentraler (CSD).

Formålet med reglerne er at øge tilliden til de finansielle markeder, herunder særligt at styrke hensynet til investorerne, at øge handelsgennemsigtigheden og at styrke robustheden på markedet. Tilsynsforpligtelsen i forhold til kapitalmarkedet bliver bredere end i dag, da der kommer flere markeder, aktører og instrumenter ind under reguleringen.

Der vil være en samfundsmæssig gevinst ved, at forholdet mellem bank- og markedsfinansiering bliver mere afbalanceret.

Formidling af kredit og kapital mellem låntager og långiver er et vigtigt element i en markedsøkonomi. Hvis formidlingen ikke fungerer effektivt, hæmmes den økonomiske vækst og velstanden i samfundet. I Europa er formidlingen i høj grad domineret af banker, og i Danmark også af realkreditinstitutter. I modsætning hertil foregår formidlingen i USA i langt højere grad på de finansielle markeder. Den europæiske finansieringsstruktur gør virksomhederne mere sårbare overfor udsving i bankernes udlånskapacitet, for eksempel under finansielle kriser. Der vil derfor være en samfundsmæssig gevinst ved, at forholdet mellem bank- og markedsfinansiering bliver mere afbalanceret.

Nye muligheder

Ved markedsfinansiering forstås her finansiering via aktie- eller obligationsmarkederne. Formidlingen kan enten foregå direkte i markedet eller indirekte via investeringsforeningsbeviser eller sekuritisering. Hertil kommer alternative investeringsfonde, hvor der kan investeres i aktiver som for eksempel venturekapital, ejendomme eller infrastruktur-selskaber. Kapitalmarkedets underliggende infrastruktur i form af clearing og afvikling af værdipapirtransaktioner samt opbevaring af værdipapirer er en vigtig forudsætning for, at disse markeder fungerer effektivt. I de senere år er der også dukket andre typer af finansieringsmuligheder op, hvor låntager og långiver mødes mere direkte, og som kun i begrænset omfang er underlagt finansielt tilsyn. Peer-to-peer lending og crowdfunding er eksempler herpå.

En virksomheds størrelse og forretningsmodel kan være afgørende for, hvilke finansieringsmuligheder, der er relevante. Finanstilsynets mål er at bidrage til, at virksomheders finansieringsmuligheder udbygges, men at det sker, uden at hensynet til investorerne og den finansielle stabilitet kompromitteres. Finanstilsynet fører således tilsyn med, at reglerne på kapitalmarkedets område overholdes, og holder et vågent øje med, hvordan markedet og produktudbuddet udvikler sig, og hvor risici flytter hen.

Finanstilsynet vil bidrage til, at virksomheders finansieringsmuligheder udbygges, uden at hensynet til investorerne og den finansielle stabilitet kompromitteres.

Finanstilsynets anvendelse af data og analyser i kapitalmarkedstilsynet videreudvikles. Overvågningen af de finansielle markeder og indsatsen mod kursmanipulation bidrager til en berettiget tillid til at handle på de finansielle markeder og dermed også til markedernes udvikling.

Finanstilsynet bidrager positivt til og bliver opfattet som en relevant sparringspartner omkring videreudviklingen af virksomheders finansieringsmuligheder i Danmark og EU.

EU-initiativer

To faktorer har særlig betydning for Finanstilsynets indsats i de kommende år for at sikre velfungerende finansielle markeder.

For det første skal Finanstilsynets opgaver, tilsyn og kompetencer tilpasses den nye og kraftigt reviderede EU-lovgivning på kapitalmarkedet. Den nye EU-regulering er blandt andet rettet mod, at investorerne får rettidig og relevant information, at modvirke kursmanipulation og at håndtere risikoen for, at markederne bliver forstyrret af fejlprogrammerede handelsalgoritmer. Finanstilsynet får adgang til flere data for bl.a. værdipapir- og derivattransaktioner og skal derfor opbygge det tekniske og analytiske grundlag for effektivt at kunne anvende denne information. Som eksempel vil Finanstilsynet fremover modtage data fra forskellige markedspladser i EU, hvilket forbedrer muligheden for at efterforske sager om markedsmissbrug på tværs af markedspladser.

For det andet arbejder EU på at realisere en europæisk kapitalmarkedunion, som skal styrke de finansielle markeder og virksomhedernes muligheder for at finansiere sig via markederne, så forholdet mellem bank- og markedsfinansiering i Europa bliver mere afbalanceret. I Danmark har Erhvervs- og Vækstministeriet fokus på danske virksomheders adgang til finansiering og kapital.

Teknologi, cyberrisiko og nye forretningsmodeller

Teknologi, cyberrisiko og nye forretningsmodeller får større og større betydning for den finansielle sektor. Det udfordrer både tilsynsmetoder, prioriteringer og eksisterende kompetencer

Den finansielle regulering og det tilhørende tilsyn er udformet til at håndtere eksisterende kendte forretningsmodeller som kreditinstitutter, skadesforsikringsselskaber, livsforsikrings-selskaber og pensionskasser, investeringsforeninger, betalingsformidlere og regulerede markeder. Den teknologiske udvikling har særligt fundet sted på de enkelte selskabers operationelle platforme, som er blevet moderniserede, ligesom kontaktfladerne til kunderne er blevet mere digitaliserede. Der er sket en udvikling fra bankfilialer til internetbank og hæveautomater, fra forsikringsassurandører til call centre og mod større brug af data ved fastlæggelse af produkternes pris. Grundlæggende er der dog tale om en opdatering af eksisterende forretningsmodeller.

Vurderer risici

IT-tilsynet med disse forretningsmodeller har fokuseret på it-sikkerhed og finansiell infrastruktur. Finanstilsynet foretager ud fra en løbende risikovurdering it-inspektioner i udvalgte finansielle virksomheder og infrastrukturvirksomheder, herunder datacentraler.

Den finansielle sektor har længe selv drevet den teknologiske udvikling med henblik på at håndtere allerede eksisterende systemer og understøtte kendte produkter. De såkaldte "disrupters", der på baggrund af teknologi har skabt store transformationer i andre sektorer, som for eksempel Airbnb i hotelbranchen og Uber i taxabranche, har indtil nu ikke haft samme store betydning i den finansielle sektor. Sektoren har selv peget på kundernes tillid til de eksisterende institutioner som en af årsagerne til dette.

Mere FinTech

Globalt er der imidlertid et stærkt stigende antal teknologi-virksomheder, som begynder at dekomponere de eksisterende forretningsmodeller som for eksempel bank, forsikring og investeringsrådgivning, og at udvikle nye, teknologisk avancerede løsninger. De såkaldte FinTech-virksomheders fokus er ikke at få løsningerne til at passe med de velkendte forretningsmodeller, men i stedet at få dem til at fremstå som intuitive og nemme for kunderne at gå til. Bagved ligger anvendelse af big data, kunstig intelligens, beslutningsstøttesystemer, procesrobotter, cloud og blockchain (teknologien bag bitcoin), hvis forståelse kræver en vis indsigt inden for blandt andet datalogi, sandsynlighedsteori, statistik og mønstergenkendelse.

Med øget anvendelse af teknologi og internetbaserede forretningsmodeller følger også en øget risiko for it-kriminalitet. Hvor det før kunne forstyrre en virksomhed i dens drift, kan it-baserede angreb på en teknologidrevet virksomhed være ødelæggende, ligesom målrettede angreb mod den bagvedliggende finansielle infrastruktur kan udfordre den finansielle stabilitet.

STRATEGISK MÅLBILLEDE

Finanstilsynet vil have kompetence til at forstå ændringerne i teknologisk baserede forretningsmodeller, og hvordan de falder ind under regler og tilsyn.

Finanstilsynet vil have løbende fokus på cyberrisiko i tilsynet med de finansielle virksomheder og vil indgå i et nationalt samarbejde med andre myndigheder og Danmarks Nationalbank omkring cyberrisikoen i det finansielle system.

Med øget anvendelse af teknologi og internetbaserede forretningsmodeller følger også en øget risiko for it-kriminalitet.

NYE MODELLER – NYE UDFORDRINGER

De danske forbrugere kender allerede en række nye betalingsformidlingservices, långivning via crowdfunding, online investeringsplatforme etc. Et fællestræk for nye forretningsmodeller og services er, at det kræver tid at vurdere, hvordan forretningsmodellen er bygget op,

hvordan den er omfattet af gældende regulering, hvad hensynet til forbrugerne er, og hvordan Finanstilsynet skal føre tilsyn med den. Nogle af de nye aktører vil være omfattet af reglerne for pengeinstitutter, mens andre vil være underlagt reglerne på kapitalmarkedsområdet.

Hensynet til forbrugere og investorer

Hensynet til forbrugernes tarv er centralt i tilsynet med de finansielle virksomheder

Den enkelte forbruger kan risikere velfærdstruende tab ved at foretage forkerte finansielle valg, eksempelvis på området for boligfinansiering og pension, hvor der typisk er store beløb på spil i forhold til gennemsnitsdanskerens indkomst. Reglerne for hensynet til forbrugerne har derudover en videregående betydning, idet de bør fremme, at de danske forbrugere får en god og tillidsskabende oplevelse, når de møder den finansielle sektor. Derfor er hensynet til forbrugerne et centralt element i Finanstilsynets arbejde.

Langsigtede aftaler

Ud over de generelle regler om hensyn til forbrugerne (herunder regler om god skik) indgår hensynet som et element på de fleste tilsynsområder. Inden for forsikring og pension indgår kunderne eksempelvis langsigtede aftaler, der skal opfyldes efter en længere årrække. Det er derfor vigtigt, at forsikrings-selskaber og pensionskasser er i stand til at honorere disse

krav, når der sker en skade, eller når kunden går på pension. På samme måde skal kunder kunne regne med at kunne hæve deres indskud i pengeinstitutter. Ved investering i investeringsforeningsbeviser er der særlige regler for eksempelvis spredning af investeringer. Det er fælles for disse eksempler, at forbrugerne som oftest ikke selv har mulighed for at vurdere, om den enkelte virksomhed vil være i stand til at levere den finansielle ydelse som aftalt.

Finanstilsynets strategiske arbejde ligger inden for tre hovedområder:

1. Forbrugernes viden og interesse
2. Information og rådgivning
3. Produkter og vilkår.

TRE FOKUSOMRÅDER

FORBRUGERNES VIDEN OG INTERESSE

Forbrugernes egen viden, erfaring og interesse er central i forhold til at undgå at træffe forkerte valg og anskaffe uegnede finansielle produkter. Finanstilsynet er sekretariat for Penge- og Pensionspanelet, der arbejder for at fremme finansiell forståelse.

INFORMATION OG RÅDGIVNING

Information og rådgivning fra finansielle virksomheder udgør for mange forbrugere det centrale beslutningsgrundlag, når de skal vælge mellem forskellige finansielle produkter. Gennemsigthed om produkterne er med til at opnå et velfungerende marked. For at sikre, at kunderne får information og rådgivning af god kvalitet, er der regler om god skik og hensynet til investorerne, herunder krav om tiltag, som skal forebygge interessekonflikter. Der stilles i stigende omfang krav om, at ansatte i den finansielle sektor skal have tilstrækkelige kompetencer, når de har kundekontakt.

PRODUKTER OG VILKÅR

Finanstilsynet kan stille krav til produkter og vilkår. Finanstilsynet kan gribe ind over for urimelige kontraktvilkår, ligesom der er regler på vej om virksomhedernes produktudviklingsprocesser. Den finansielle lovgivning indeholder endvidere en række produktspecifikke regler, som skal varetage særlige hensyn til forbrugerne, for eksempel at de ikke optager lån, de ikke kan overskue konsekvenserne af.

ANSVARLIGE FORBRUGERE

Der skal være balance mellem på den ene side at skabe et fornuftigt niveau for tillid og på den anden side holde fast i, at den enkelte forbruger udviser ansvarlighed og er opmærksom på de risici, man påtager sig. Tilsyn og regulering kan ikke være en garanti for, at man ikke kan tabe penge, når man påtager sig en finansiell risiko. Det ville forde et uacceptabelt indgribende tilsyn og en uacceptabel begrænsning af forbrugernes frie forbrugsvalg, og det ville føre til tab af velfærd. Det finansielle tilsyn skal i stedet sikre velfungerende markeder, hvor forbrugerne er vidende om de risici, de tager.

STRATEGISK MÅLBILLEDE

Finanstilsynet vil bidrage til, at forbrugere tilbydes finansielle produkter, der passer til deres ønsker og behov.

Finanstilsynet vil i forbindelse med udvikling af regulering og forbrugerinformation inddrage adfærdøkonomisk forskning og erfaring, herunder viden om nudging, således at forbrugerne træffer fornuftige valg.

Tidlig interesse- varetagelse i internationale fora

Tidlig dansk interessevaretagelse i de internationale fora er væsentlig for, at den danske finansielle sektor fortsat kan passe ind i EU-reguleringen

Reguleringen af den finansielle sektor er i stigende omfang et internationalt anliggende. For kreditinstitutter er det overvejende Basel-komiteen, der tager initiativet til ny regulering, som så gennemføres i regi af EU-Kommissionen og den europæiske banktilsynsmyndighed EBA. Inden for kapitalmarkeds- og forsikringsområderne er det overvejende EU-Kommissionen selv, der tager initiativerne – ofte i tæt samspil med de andre europæiske tilsynsmyndigheder, det vil sige ESMA og EIOPA.

De enkelte landes finansielle sektorer og markeder adskiller sig fortsat på væsentlige områder fra hinanden. I Danmark er der navnlig inden for pension og boligfinansiering nogle særligt danske løsninger, som tillægges meget stor værdi. Det er derfor vigtigt, at der internationalt arbejdes for at sikre danske interesser. Det kan være afgørende for et fordelagtigt udfald, at interessevaretagelsen allerede bliver sat ind i initiativfasen, hvor emner og rammer for fremtidig regulering bliver fastlagt.

Øget pres

De kommende år vil medlemslandene opleve et øget pres for harmoniseret implementering af EU-lovgivningen. Målet er et harmoniseret finansielt system i Europa, som nyder international tillid og understøtter kapitalens fri bevægelighed på tværs af grænserne. Der sker ikke alene en harmonisering af de regler, som gælder for de finansielle virksomheder. Der fastsættes også regler for, hvordan medlemslandene anvender reguleringen og tilrettelægger tilsynsarbejdet. Også af den grund er det vigtigt, at der internationalt arbejdes for, at der fortsat kan sikres en tilsynspraksis, der passer til danske forhold.

Det er vigtigt, at der internationalt arbejdes for at sikre danske interesser. Det kan være afgørende for et fordelagtigt udfald, at interessevaretagelsen allerede bliver sat ind i initiativfasen, hvor emner og rammer for fremtidig regulering bliver fastlagt.

DANSKE REALKREDIT-OBLIGATIONER I LCR

Behandlingen af danske realkreditobligationer i de europæiske LCR-regler er et eksempel på vellykket tidlig interessevaretagelse. Finanstilsynets aktive deltagelse i EBA-arbejdet var med til at sikre en lempeligere behandling af realkreditobligationerne, end der var lagt op til. Dette er også fremhævet af Finanstilsynets egne medarbejdere i forbindelse med arbejdet med strategien frem mod 2020.

STRATEGISK MÅLBILLEDE

Finanstilsynet skal sikre indflydelse på international regulering og tilsynsarbejde ved deltagelse i relevante internationale fora, herunder ved udstationering af medarbejdere.

Tidlig interessevaretagelse skal også varetages i forhold til relevante fora, eksempelvis Basel-komiteen, hvor Danmark ikke er formelt repræsenteret.

DE EUROPÆISKE TILSYNSMYNDIGHEDERS ANSVARSOMRÅDER

EBA (EUROPEAN BANKING AUTHORITY)

Vurdering af risici og sårbarheder i banksektoren i EU, oprettelse af det fælles regelsæt for banksektoren i EU, fremme af effektiv og ensartet tilsynsmæssig regulering og overvågning i EU. EBA gennemfører endvidere stresstest af de europæiske banker i samarbejde med tilsynsmyndighederne.

ESMA (EUROPEAN SECURITIES AND MARKETS AUTHORITY)

Vurdering af risici, fremme af tilsynsmæssig konvergens og færdiggørelse af det fælles regelsæt for finansielle markeder i EU. ESMA fører endvidere tilsyn med transaktionsregistre og kreditvurderingsbureauer.

EIOPA (EUROPEAN INSURANCE AND OCCU- PATIONAL PENSIONS AUTHORITY)

Beskyttelse af forsikringstagerne, overvågning og identifikation af tendenser, risici og sårbarheder samt sikring af effektiv og ensartet tilsynsmæssig regulering og overvågning i EU. EIOPA gennemfører endvidere stresstest af de større europæiske forsikringsvirksomheder i samarbejde med tilsynsmyndighederne.

Forebyggelse af hvidvask og terrorfinansiering

Den finansielle sektor har en væsentlig samfundsopgave med at forhindre, at pengeinstitutter og andre bliver misbrugt af kriminelle. Finanstilsynet vil styrke tilsynet med hvidvasklovens regler

HVAD ER HVIDVASK?

Hvidvask omfatter en række handlinger, herunder at man skaffer sig selv eller andre del i økonomisk udbytte, der er opnået ved kriminalitet eller skatteunddragelse, eller at man skjuler, opbevarer, transporterer eller på anden måde er med til at sikre det økonomiske udbytte fra kriminalitet. Finansielle

virksomheder og andre, som for eksempel pengeoverførselsvirksomheder, skal efter hvidvasklovgivningen sikre sig, at de har identificeret og legitimeret deres kunder. De skal også overvåge og anmelde usædvanlige transaktioner til politiet, så eventuel hvidvask kan blive opdaget og retsfulgt.

Forebyggelse af hvidvask og terrorfinansiering er et område, der i stadigt stigende omfang optager både danske og internationale myndigheder. Den finansielle sektor er helt afgørende, når det gælder om at forebygge hvidvask. Hvidvaskreglerne kræver, at alle finansielle virksomheder aktivt medvirker til at hindre, at det økonomiske udbytte fra kriminalitet bliver sikret og dermed holdt ude af de lovlige pengestrømme. Den finansielle sektor har også en væsentlig samfundsopgave med at forhindre, at pengeinstitutter og andre bliver misbrugt til at medvirke til finansiering af terrorbevægelser.

De finansielle virksomheders kendskab til deres kunder og til kundernes mønstre i økonomiske transaktioner gør, at virksomhederne ofte er i stand til at forebygge og også afsløre ulovlige transaktioner. Det kræver, at virksomhederne har høj opmærksomhed på deres kundekendskab og overvågningen af pengestrømme for at kunne opspore mistænkelige transaktioner. Disse oplysninger er vitale for politiets efterforskning og retsforfølgelse af ulovlige handlinger.

Hvidvaskreglerne kræver, at alle finansielle virksomheder aktivt medvirker til at hindre, at det økonomiske udbytte fra kriminalitet bliver sikret og dermed holdt ude af de lovlige pengestrømme.

STRATEGISK MÅLBILLEDE

Finanstilsynet vil styrke indsatsen på hvidvaskområdet i form af en øget kontrolindsats. Det indebærer, at der fremover vil blive gennemført flere hvidvaskundersøgelser, både i de traditionelle finansielle virksomheder, for eksempel pengeinstitutterne, og i pengeoverførselsvirksomhederne.

Finanstilsynet vil øge indsatsen for at vejlede om hvidvaskreglerne og deres betydning. Den væsentlige samfundsopgave med at forhindre hvidvask skal generelt være højere på den ledelsesmæssige dagsorden i de finansielle virksomheder.

Finanstilsynet vil øge samarbejdet med relevante myndigheder, herunder Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK), Erhvervsstyrelsen og SKAT, for at medvirke til at sikre en koordineret og sammenhængende dansk indsats mod hvidvask og terrorfinansiering.

Nye betalingsmåder

Finanstilsynet fører tilsyn med, at finansielle virksomheder og pengeoverførselsvirksomheder overholder hvidvaskreglerne. Betydningen af denne opgave er blevet endnu tydeligere i de senere år, hvor den digitale udvikling har gjort det muligt at etablere nye betalingsmåder og virtuelle valutaer. Området for betalingsformidling er i hastig udvikling med nye aktører, der tilbyder både traditionelle og nyudviklede løsninger til at gennemføre transaktioner. I kølvandet på disse ændringer opstår der en øget risiko for, at det finansielle system bliver misbrugt til hvidvask.

Denne udvikling fordrer derfor, at Finanstilsynet har et indgående kendskab til ny teknologi, som kan anvendes til betalingsformidling, men også god forståelse for nye aktører og deres forretningsmodeller, så der kan føres et fokuseret og effektivt tilsynsarbejde.

Interne indsatsområder

Styrket fokus på fastholdelse, professionalisering og kommunikation skal ruste Finanstilsynet til at nå de strategiske målsætninger

Fastholdelse af nøglemedarbejdere

Det kræver dygtighed og tager tid at blive en god tilsynsmedarbejder. Hvad enten man er undersøger, international forhandler eller analytisk specialist, skal man have særlige egenskaber og kvalifikationer for at kunne udføre sit job. Det finansielle område er svært tilgængeligt, og dygtige medarbejdere er efterspurgt.

Finanstilsynet står overfor en kritisk udfordring. Personaleomsætningen stiger i takt med, at den finansielle krise klinger af, og den finansielle sektor genvinder sit fodfæste.

Det er på den ene side positivt, at Finanstilsynet kan udvikle medarbejdere, der har en stor værdi andre steder.

Dette medvirker også til, at Finanstilsynet kan tiltrække gode medarbejdere.

På den anden side medfører høj specialisering og lang oplæringstid, at Finanstilsynet er sårbart over for høj personaleomsætning. Forudsætningen for, at Finanstilsynet også i fremtiden kan drive et velfungerende tilsyn, er derfor, at der gøres en særlig indsats for at fastholde nøglemedarbejdere.

Mere end faglig professionalisering

Finanstilsynet har traditionelt haft stor opmærksomhed på den faglige professionalisme. I de senere år er der derudover arbejdet bredt med at styrke de ledelsesmæssige kompetencer. I de kommende år vil arbejdsgange og procesforståelse blive opdyrket

med henblik på at øge effekten af tilsynsarbejdet, at gøre det nemmere at være ny medarbejder og at få det maksimale ud af organisationens samlede kompetencer.

Der skal blandt andet arbejdes med i højere grad at måle effekten af tilsynsarbejdet og at måle, om væsentlige interessenters behov og forventninger bliver opfyldt. Når det gælder den daglige tilgang til arbejdsopgaverne, skal der arbejdes med en højere grad af procesoptimering, der kan give en mere ensartet kvalitet og minimere risikoen for fejl. En større indlejring af viden i processer kan også medvirke til at mindske sårbarheden over for personaleomsætning.

FASTHOLDELSE AF NØGLEMEDARBEJDERE

Indsatsen for at fastholde nøglemedarbejdere følger fire spor:

- Finanstilsynet skal være det bedste og mest alsidige udviklingssted i den finansielle sektor, hvor medarbejdere opnår både indsigt og indflydelse
- Finanstilsynet skal være en stærkt fagligt funderet organisation, der fremmer centrale diskussioner om væsentlige temaer for den finansielle sektor
- Finanstilsynet skal have fagligt stærke og nærværende ledere, der kan se medarbejdernes potentialer og anvise en klar retning
- Finanstilsynet skal have en bred sammensætning af fagprofiler og en lønpolitik, der gør det muligt at fastholde nøglemedarbejdere.

PROFESSIONALISERING

Indsatsen for at øge professionaliseringen følger fire spor:

- Øget brug af resultatmålinger
- Øget brug af interessentmålinger
- Procesoptimering
- Styrket fokus på kollektiv læring.

Kommunikation

Den finansielle sektor har en fremtrædende plads i mediebilledet og i den offentlige debat. Stort set alle borgere har en kontaktflade til den finansielle sektor, og den finansielle krise har forstærket opmærksomheden på institutternes adfærd.

Berettiget tillid til de finansielle markeder fordrer, at borgerne også har tillid til, at der er et kompetent finansielt tilsyn, der varetager kundernes interesser i forhold til den finansielle sektor, og som bidrager til at beskytte samfundet mod finansielle sammenbrud. Det er vigtigt, at der er en

bred folkelig opbakning til dette arbejde. Finanstilsynet skal derfor være synligt i den offentlige debat om finansielle forhold og tilgængeligt for interessenterne på en bred palet af kommunikationsplatforme.

Det forpligter også at have magten til at træffe vidtgående afgørelser, der griber ind i de finansielle virksomheders forhold. Der skal derfor gøres en ihærdig indsats for at forklare baggrunden for Finanstilsynets beslutninger.

STYRKET KOMMUNIKATION

Målsætninger for Finanstilsynets kommunikation:

- Berettiget tillid til de finansielle markeder
- Opbakning til Finanstilsynets mandat
- Kendskab til regelgrundlag og tilsynspraksis
- Øget finansiell forståelse.

Måleindikatorer for finansiell stabilitet og tillid

Finanstilsynets strategiske målsætninger er at bidrage til finansiell stabilitet og tillid til det danske finansielle system. Med henblik på at opstille nogle konkrete og målbare mål for dette, er der udviklet fire forskellige indikatorer til at give et samlet billede af den finansielle stabilitet i Danmark og af tilliden til det danske finansielle system.

Indikatorerne kan bidrage væsentligt til at give et håndgribeligt billede af, hvordan Danmark placerer sig i international sammenhæng, og kan bidrage til beslutninger om at ændre eller justere kurs. Indikatorerne er centrale pejlemærker, men kan ikke stå alene. De skal derfor ses i sammenhæng med andre observationer, for eksempel målinger af befolkningens tillid til den finansielle sektor, den finansielle stabilitet eller Finanstilsynet.

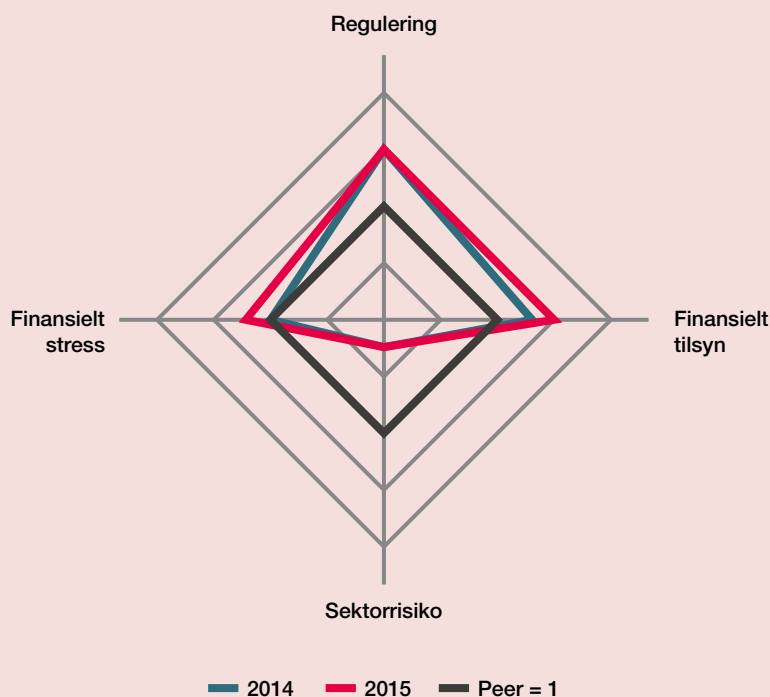
Finanstilsynet vil ved hjælp af indikatorerne benchmarke Danmark mod en gruppe af sammenligningslande ("peers") på de fire forskellige områder, som vist på figuren ved siden af.

Indeksene er beregnet, så en score over 1 betyder, at Danmark klarer sig bedre end peer-gruppen. For eksempel vurderede Standard and Poors i 2014-15, at Danmark havde højere sektorrisiko end de øvrige lande, hvorfor denne indikator var mindre end 1. På Finanstilsynets hjemmeside er der offentliggjort et teknisk notat, der nærmere redegør for udformningen af de fire indikatorer.

MÅLEINDIKATORER

INDIKATOR	KILDE	METODE
Regulering	World Economic Forum	Spørgeskemaundersøgelse
Finansielt tilsyn	IMD	Spørgeskemaundersøgelse
Sektorrisiko	Standard and Poors	Ekspertvurdering
Finansielt stress	Nationalbanken, ECB	Markedsbaseret indeks

BENCHMARKING AF DANMARK

Indikatorerne angiver Danmarks afvigelse fra peer-gruppen, som består af Finland, Tyskland, Holland, Norge, Sverige og UK. En score over 1 betyder, at Danmark klarer sig bedre end peer-gruppen. For finansielt stress er peer-gruppen Euroområdet.

Eksterne kilder og reviews

I forbindelse med udformningen af strategien har Finanstilsynet inddraget en række eksterne kilder og reviews, ligesom der er gennemført en intern og ekstern undersøgelse af Finanstilsynets omdømme.

De væsentligste kilder er kort gennemgået herunder.

UDVALGET OM FINANSKRISENS ÅRSAGER

(Rangvid-udvalget, 2013)

Rangvid-udvalgets rapport indeholdt en række konklusioner og anbefalinger, herunder en vis kritik af procyklisk regulering og defensivt og mekanisk tilsyn før krisen. Blandt de udvalgte anbefalinger kan nævnes:

- Behov for at udvise stor varsomhed med lempelser af den finansielle regulering
- Fokus på makroprudentielt tilsyn
- Lovpligtigt grundkursus til nye bestyrelsesmedlemmer
- Fokus på store engagementer.

Udvalgets tilsynsmæssige anbefalinger er så vidt muligt forsøgt adresseret.

Rangvid-udvalgets rapport er særligt benyttet i forhold til indsatsområderne ”Tilsyn i gode tider” og ”Tilsyn med det systemiske perspektiv”.

BENCHMARKING AF FINANSIELLE TILSYN

(Oliver Wyman, 2013)

Finanstilsynet deltog i 2013 i en international benchmarkingundersøgelse af finansielle tilsyn foretaget af konsulentfirmaet Oliver Wyman. Undersøgelsen havde fokus på tilsynsmetoder, organisering og vurdering af ressourcer.

Undersøgelsen fandt, at kvaliteten af Finanstilsynets tilsynsmetoder rangerede i intervallet fra ”på linje med gennemsnittet” til ”best practice”. Undersøgelsen fandt endvidere, at Finanstilsynets økonomiske ressourcer lå væsentligt under gennemsnittet for tilsyn med kreditinstitutter og forsikring i andre lande. Endvidere fandt undersøgelsen, at forbrugertilsynsområdet manglede prioritering.

Undersøgelsens konklusioner er særligt benyttet i forhold til indsatsområdet ”Hensynet til forbrugere og investorer”.

FINANCIAL SECTOR ASSESSMENT PROGRAM

(IMF, 2014)

I forbindelse med IMF's Financial Sector Assessment Program for Danmark i 2014 vurderede IMF tilsynet med kreditinstitutter og forsikring i forhold til internationale principper (Basel Core Principles og Insurance Core Principles). IMF's tilbagemelding var generelt meget positiv. De få mangler, der blev identificeret, er siden blevet adresseret af Finanstilsynet.

OMDØMMEUNDERSØGELSE

(Reputation Institute, 2015)

Finanstilsynet gennemførte i slutningen af 2015 en omdømmeundersøgelse med bistand fra Reputation Institute. Der blev foretaget målinger både blandt Finanstilsynets medarbejdere og blandt et udsnit af befolkningen.

Blandt respondenterne i befolkningsudsnittet var støtten til Finanstilsynet på linje med gennemsnittet af offentlige institutioner. Ifølge undersøgelsen ønsker borgerne, at Finanstilsynet skal være stærkere og mere synligt, effektivt og dynamisk.

Blandt medarbejderne viste undersøgelsen, at vurderingen af det faglige niveau er højt, og at god dømmekraft, pålidelighed og retfærdighed vurderes blandt Finanstilsynets stærkeste karakteristika. Undersøgelsen sporede en vis bekymring blandt medarbejderne i forhold til teknologisk indsigt og organisationens evne til at håndtere nye forretningsmodeller, indsatsen i det internationale arbejde, muligheden for at tiltrække dygtige medarbejdere samt manglende forståelse og opbakning fra borgere og forbrugere.

Undersøgelsen er særligt benyttet i forhold til indsatsområderne ”Teknologi, cyberrisiko og nye forretningsmodeller” og ”Tidlig interessevaretagelse i internationale fora”. Derudover er undersøgelsen anvendt i forhold til de interne indsatsområder.

Opfølgning på Strategi 2015 – 18 nye initiativer

Finanstilsynet udgav i oktober 2012 sin seneste strategirapport, "Strategi 2015 – 18 nye initiativer."

De 18 nye initiativer var grupperet i tre hovedkategorier:

- **Udvikle tilsynsaktiviteter til nye markedsforhold**
- **Klare forventninger til de finansielle virksomheder**
- **Fornyelse af tilsynspraksis.**

Finanstilsynet har i juni 2016 gjort status på de 18 initiativer i strategien. Et særskilt notat herom er offentliggjort på Finanstilsynets hjemmeside.

Berettiget tillid
Velfungerende finansielle markeder
Strategi 2020

Finanstilsynet 2016

Design BGRAPHIC

Tryk PRinfoHolbæk-Hedehusene-Køge

Foto Polfoto: forside

Lars Bahl: side 3 (portræt af Mads Bryde Andersen)

Jon Norddahl: side 3 (portræt af Jesper Berg)

Nicolai Mørk: side 4, 6, 7, 8, 9, 27, 30

Scanpix: side 13, 14, 16, 19, 21, 23

Colourbox: side 24

FINANSTILSYNET

Finanstilsynet · Århusgade 110 · 2100 København Ø

Tlf. +45 33 55 82 82 · finansstilsynet@ftnet.dk

www.finanstilsynet.dk